

Vlaanderen
is maritiem

Kustbescherming, meer dan kustverdediging

Strandwerkgroep 14.02.2026
Peter Van Besien
Directeur Infrastructuur Kust
Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust

Inhoud

- ✓ Situering MDK + Afdeling Kust
- ✓ Kustbescherming – waarom?
- ✓ Masterplan Kustveiligheid
- ✓ Waar staan we vandaag
- ✓ Toekomst
- ✓ Uitdagingen

MDK Missie en visie

Als agentschap verantwoordelijk voor het kustgebied en de toegang tot de havens in Vlaanderen:

Garanderen we de structurele en functionele veiligheid van het maritiem gebied en de optimale werking van de nautische keten.

Dragen we bij tot de economische ontwikkeling van het kustgebied en de havens in Vlaanderen.

Organiseren we de watergebonden mobiliteit van personen in Vlaanderen.

Door onze betrouwbare dienstverlening, innovatie, expertise en samenwerking worden we DE maritieme overheidspartner.

Kust

Loodswezen

Vloot

Scheepvaartbegeleiding

Wat doet afdeling Kust?

Bevolking beschermen tegen het geweld van de zee en de zeespiegelstijging
 ➔ *Kustbescherming*

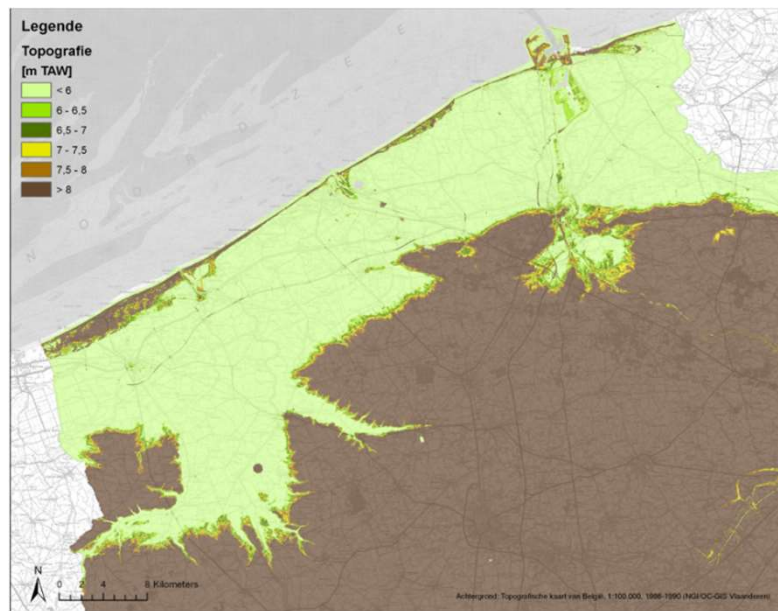
Bevorderen van recreatie op en langs het water en het beleven van de kust
 ➔ *basisinfrastructuur kustjachthavens*

Bijdragen aan een vlot en veilig scheepvaartverkeer op zee en op de Schelde
 ➔ *Vlaamse Hydrografie*

A coastal landscape featuring a rocky shore in the foreground, a dune with tall, thin grasses in the middle ground, and a blue body of water in the background. Two white sailboats are visible on the water, and a long, low breakwater or pier extends into the sea. The sky is a clear, pale blue. A large, semi-transparent teal shape covers the right side of the image, serving as a background for the text.

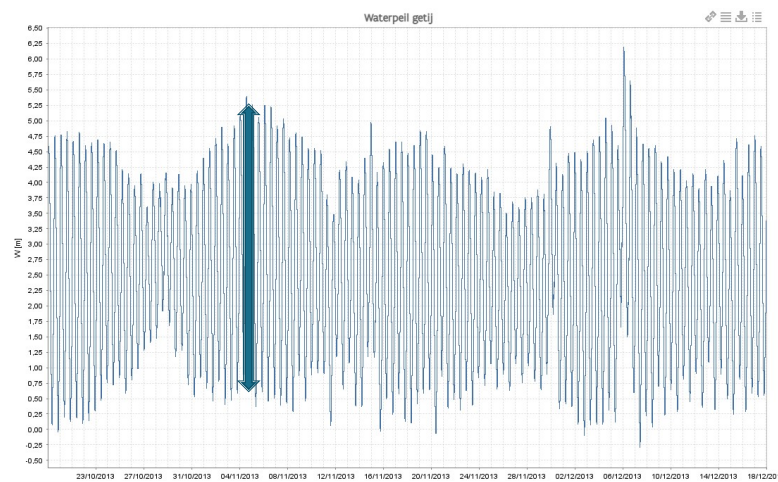
Kustbescherming Waarom?

Laaggelegen polders

Kwetsbare zandige kust

Grote getijslag

Stormcondities

nh

BUREAUX :
12, Montagne-aux-Herbes-
Potagères
Bruxelles

LE PATRIOTE ILLUSTRÉ

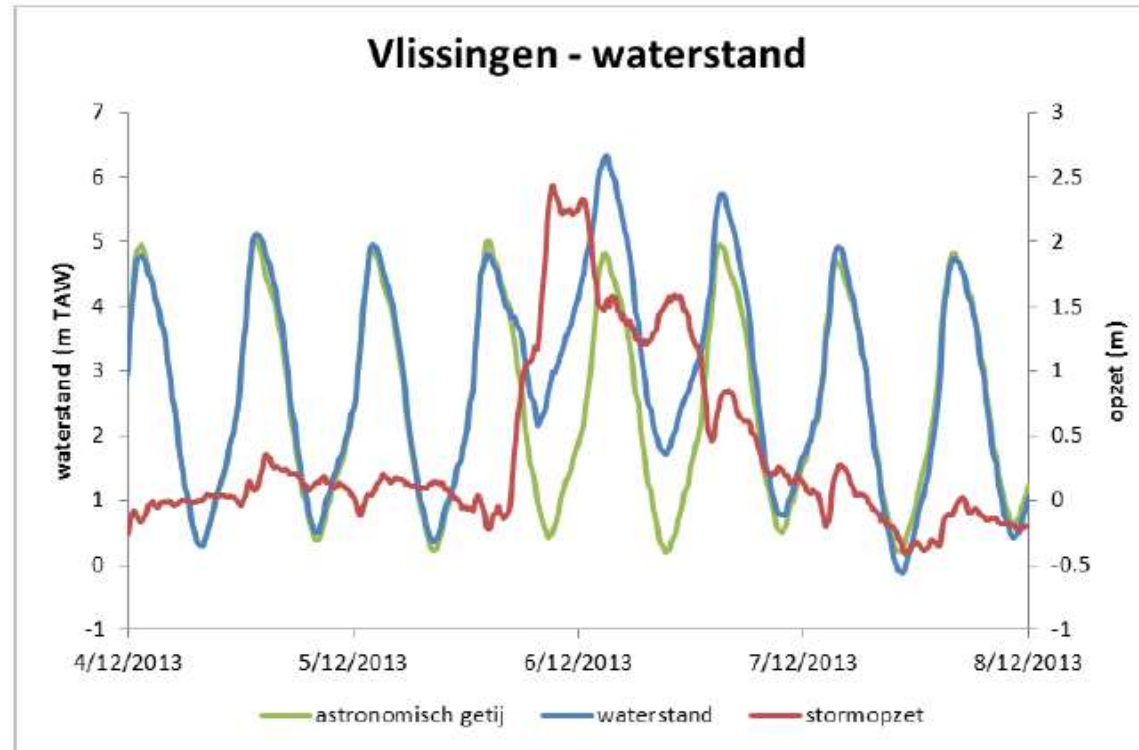
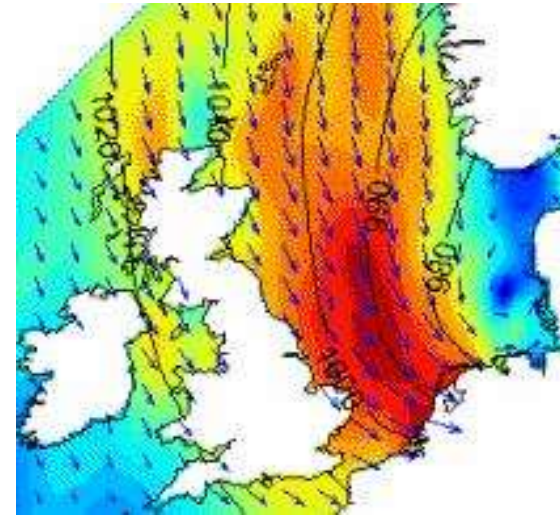
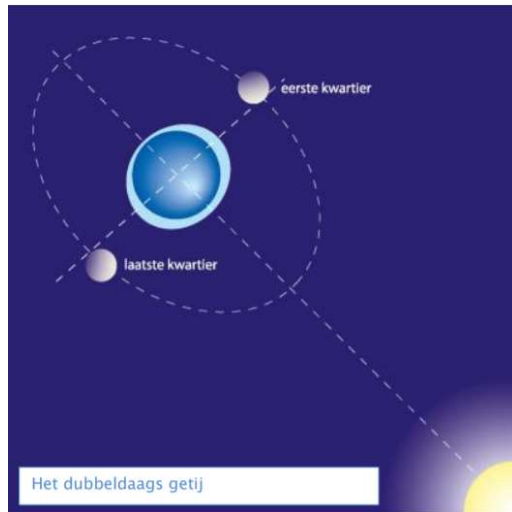
Rédaction : 18.60.96
Tél. : Publicité : 17.21.80
Vente-Abon. : 18.11.96
Chèques Publicité : 9261
Postaux : Vente-Abon. : 378

La tempête catastrophique du 1er février 1953

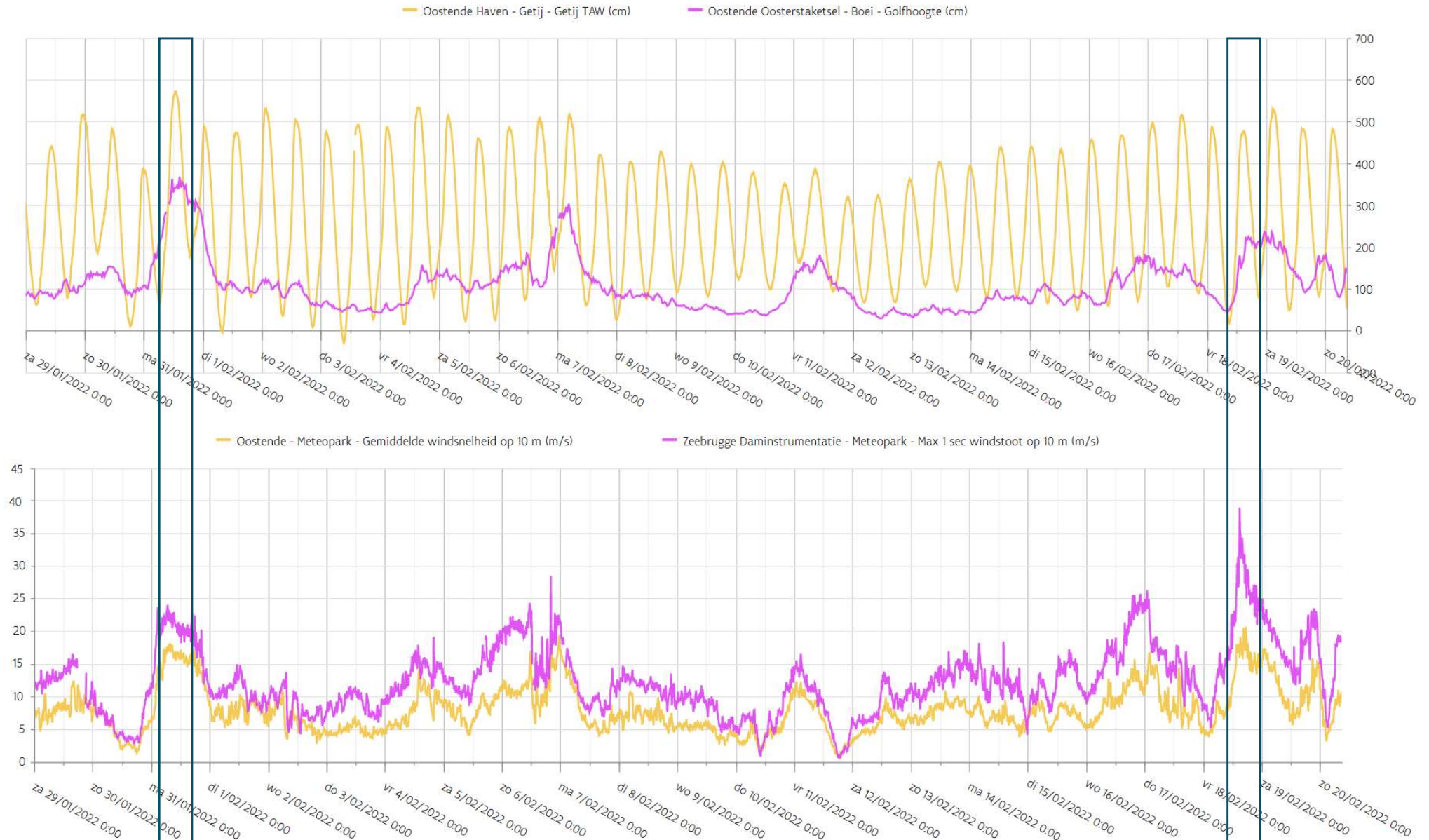

Waarom?

Klimatologisch oorzaken stormimpact

Klimatologisch : storm Corrie vs storm Eunice ('22)

Corrie :
Windkracht 18 m/s
Windrichting NW

Eunice :
Windkracht 21 m/s + pieken!
Windrichting WZW

Voorspelling

Meetnet Vlaamse banken

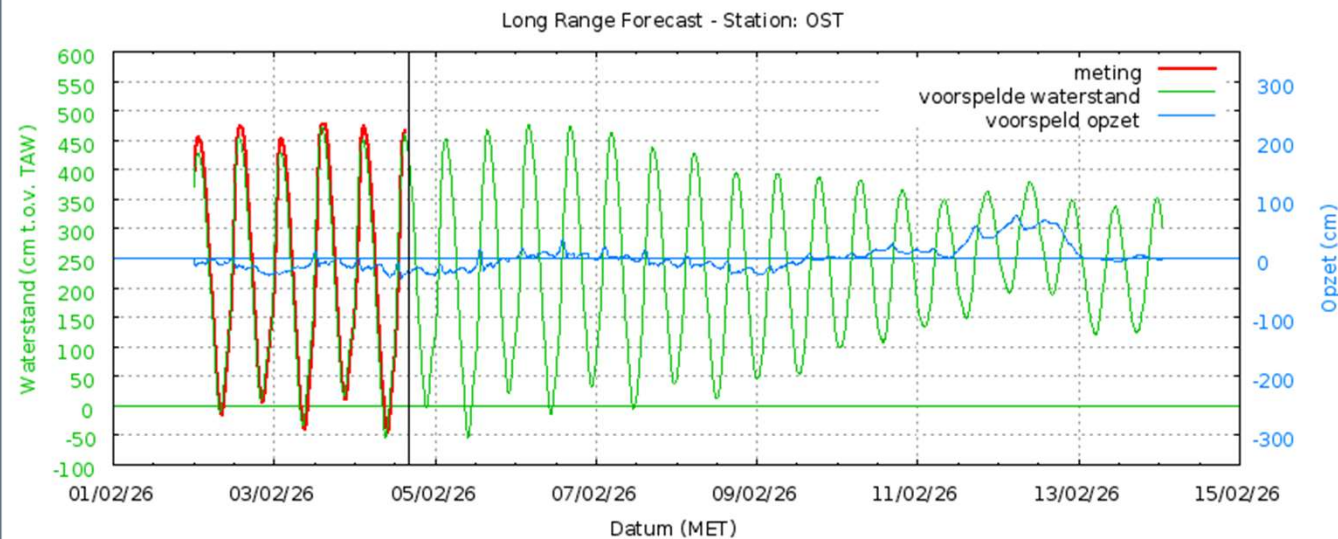
- 6 meetpalen
- 16 golfmeetboeien
- 5 getijdestations
- 3 meteoparken
- 4 windmeetlocaties aan de kust
- 3 stroommeetlocaties in de havens

Oceanografisch Meteorologisch Station

Lange-termijnsvoorspelling (Model: CSM8 Wind: ECMWF)

⇒ Oostende

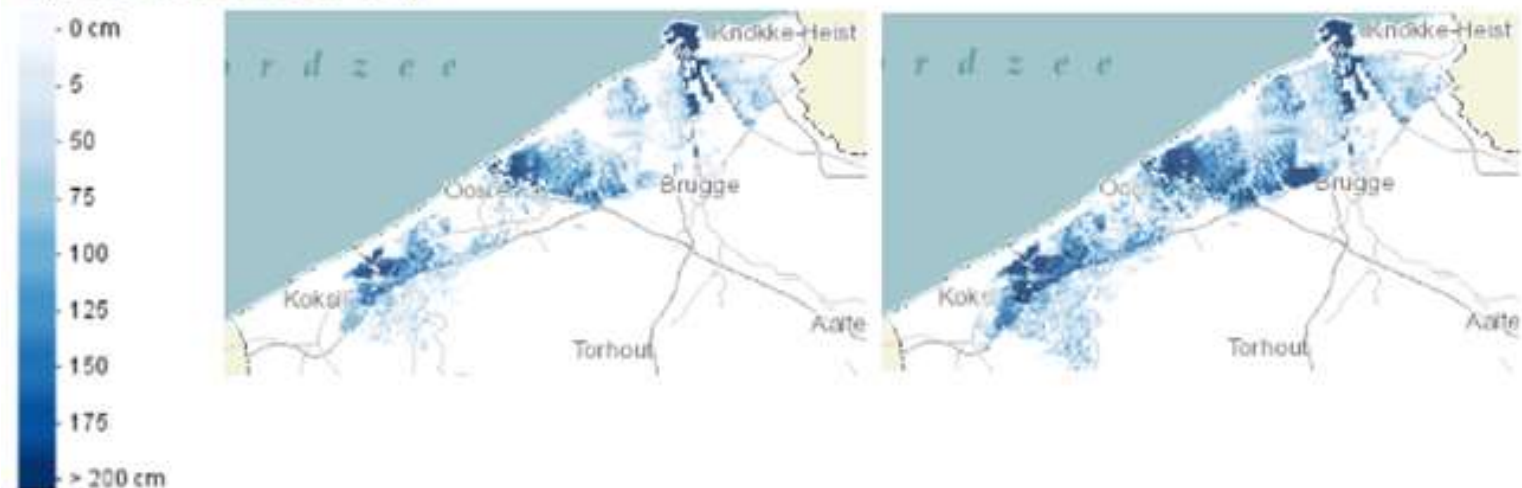

Voorspelling

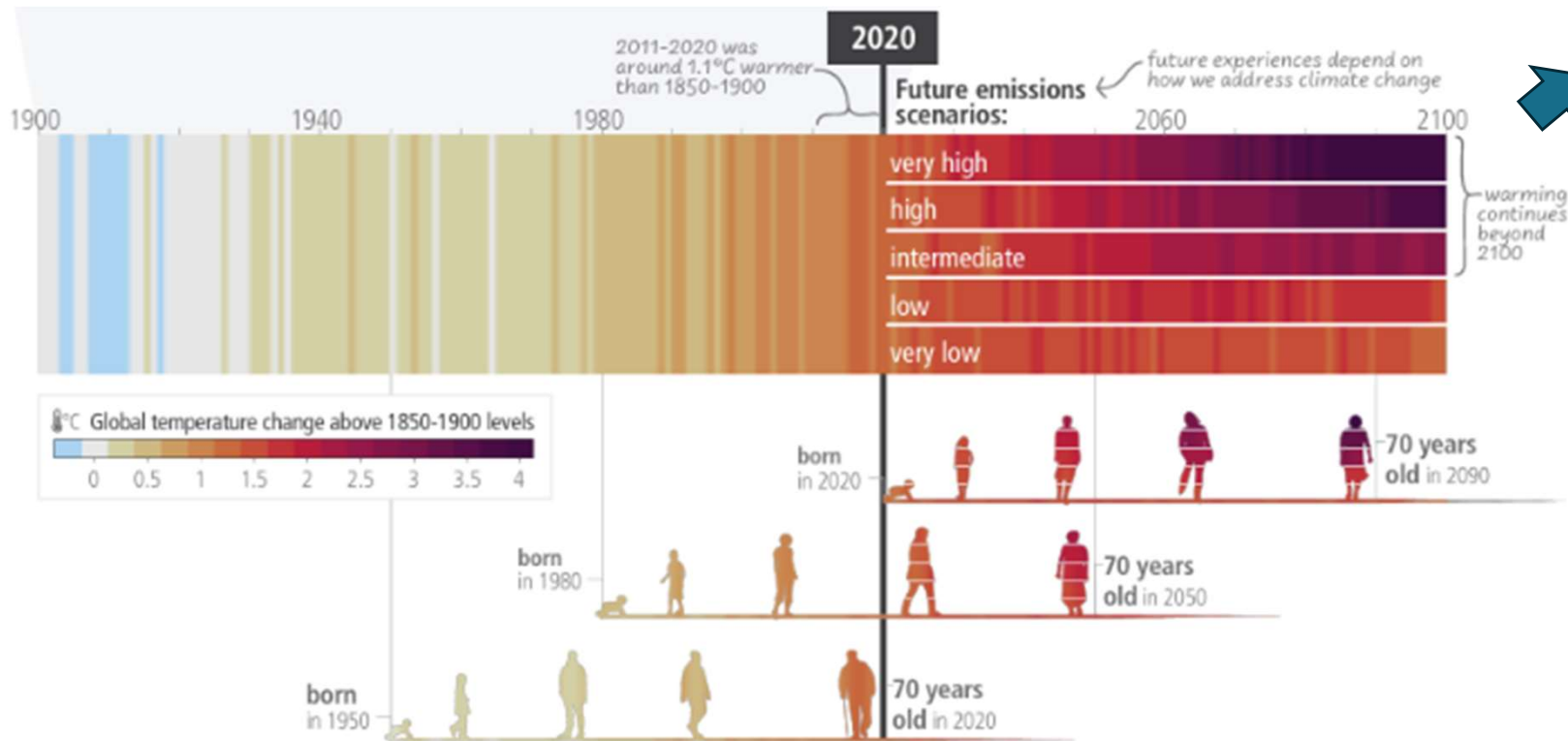
Noodplanning overstromingsrisico stormvloed

Waterdiepte bij 1000-jarige stormvloed, uitgaande van bestaande zeekering

Zeespiegelstijging

Toekomst afhankelijk van emissie-scenario's !

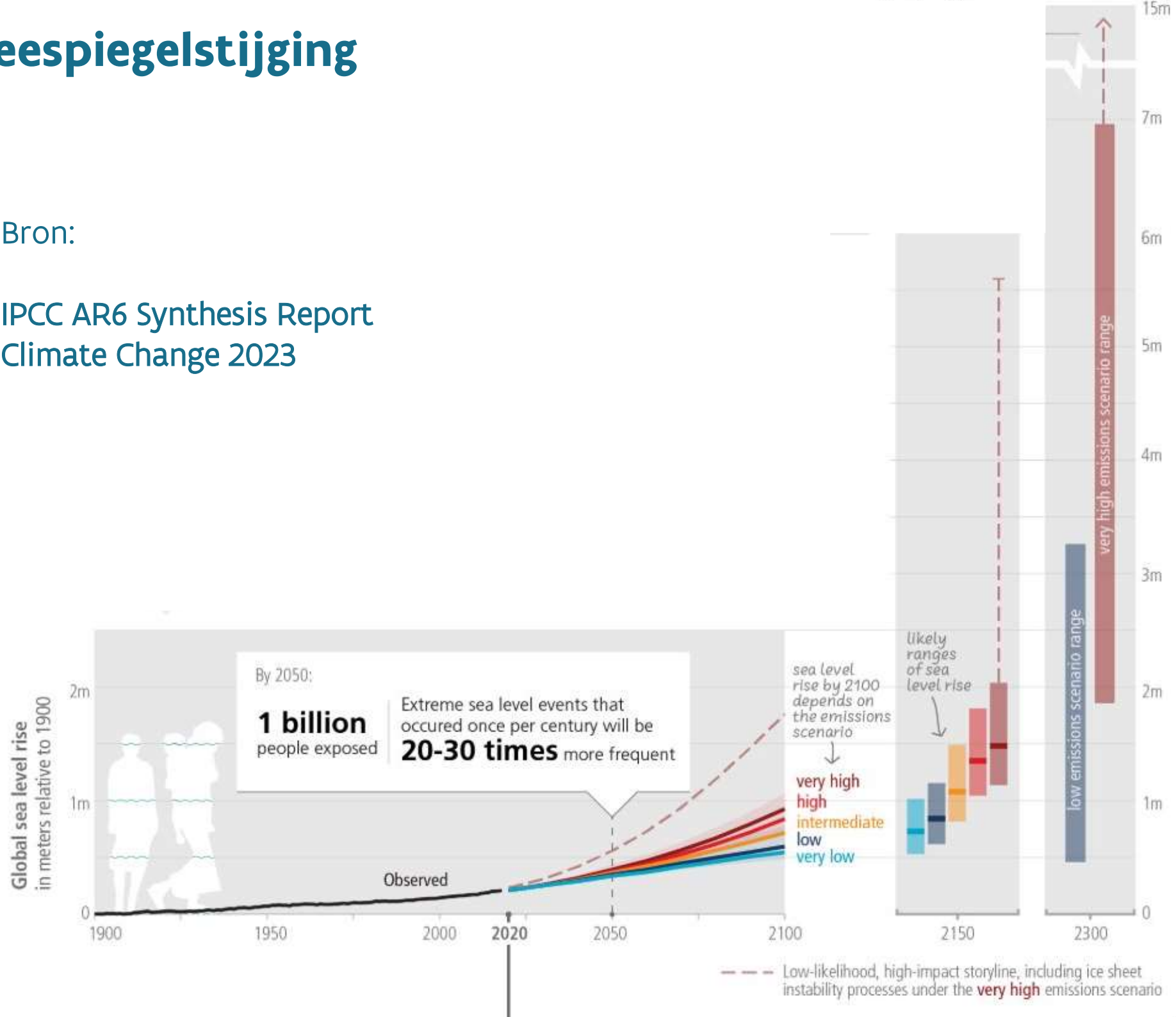
RCP:
Representative
Concentration
Pathway
[W:m²]

SSP:
Shared Socio-
economic
Pathway

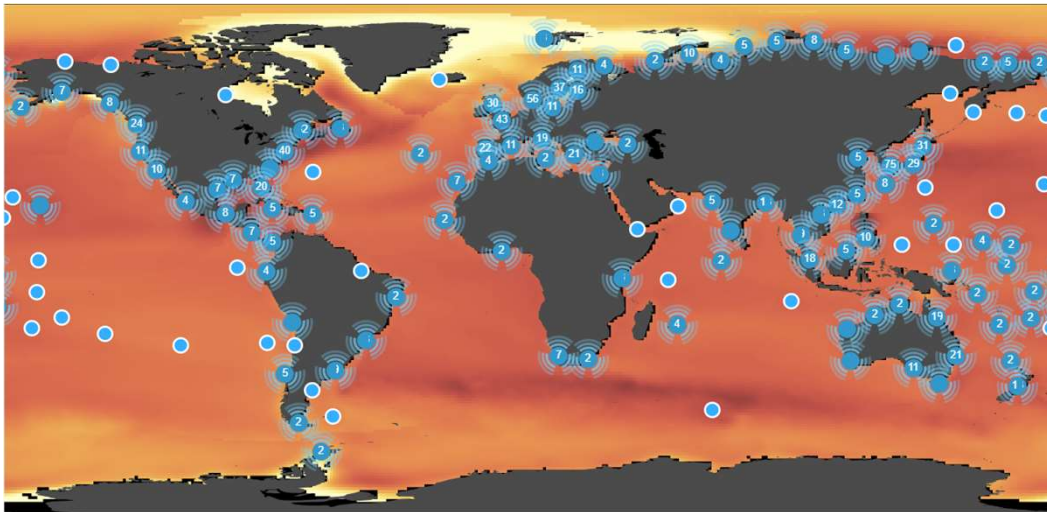
Zeespiegelstijging

Bron:

IPCC AR6 Synthesis Report
Climate Change 2023

Zeespiegelstijging

IPCC

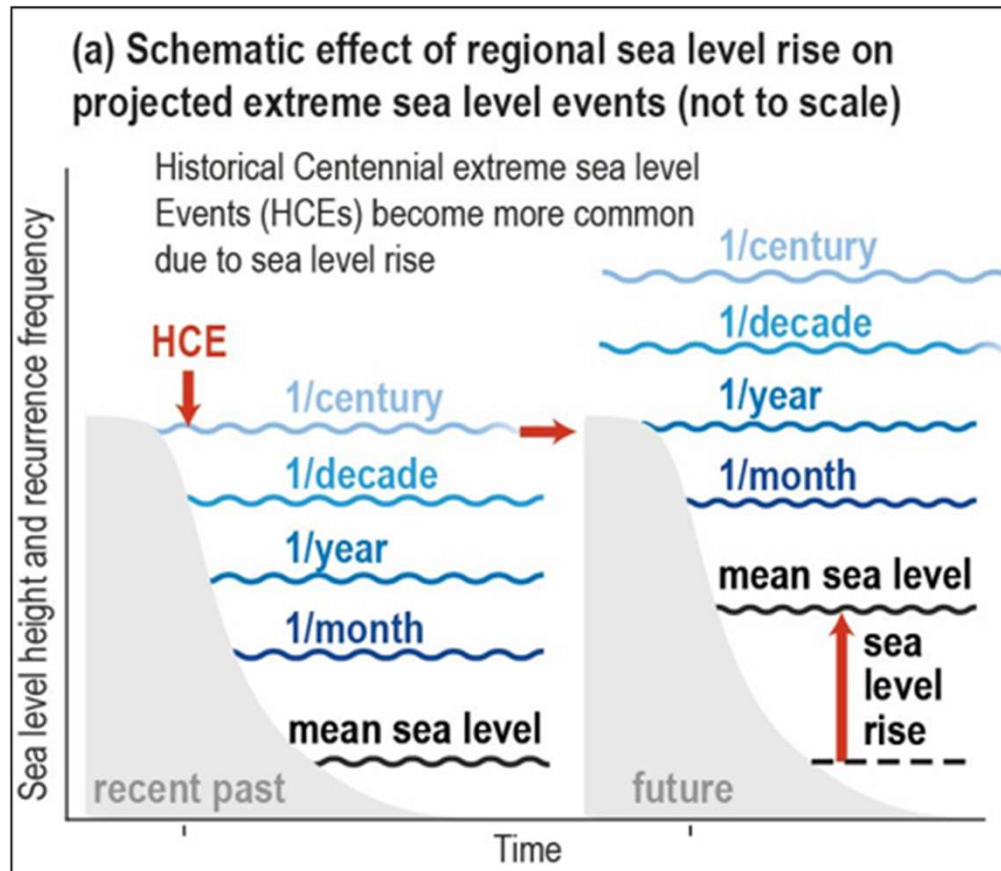
Locale effecten, ZSS niet wereldwijd gelijk!

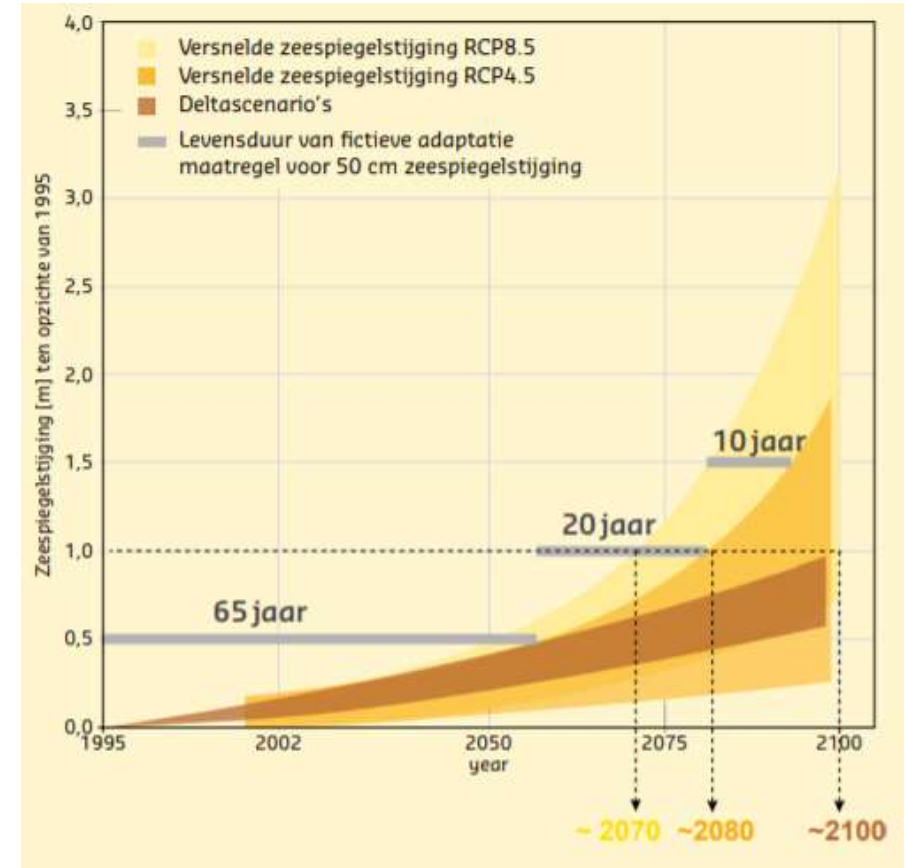
Sealevelrise.org

Bodemdaling

Zeespiegelstijging

Kans op overstromingen neemt toe

Levensduur constructies neemt af

Zeespiegelstijging - kennisrapport

- De zeespiegel zal stabiliseren noch verlagen tot aan volgende ijstijd (als die er al komt).
- De aan de Belgische kust te beschouwen gemiddelde absolute zeespiegelstijging tot 2100 en 2150, relatief tov. 1995-2014, zijn

Global mean IPCC AR6 Scenario	2100 + (cm)	2150 + (cm)
SSP1-(RCP)2.6*	44 [32-62]	68 [46-99]
SSP2-(RCP)4.5*	56 [44-76]	92 [66-133]
SSP5-(RCP)8.5*	77 [63-101]	132 [98-188]
SSP5-(RCP)8.5 low confidence**	88 [63-160]	198 [97-482]

A coastal landscape featuring a rocky shore in the foreground, tall dune grass blowing in the wind, and a blue body of water in the background. Two white sailboats are visible on the water, and a long, low breakwater extends into the sea. A large, semi-transparent blue triangle is overlaid on the right side of the image, containing the text.

Kustbescherming

Aanpak!

Zwakke schakels anno 2007

Waar zijn we onvoldoende beschermd tegen de impact van een 1.000-jarige storm?

- Zwakke zones (T1000): 1/3de van de kustlijn + havens
- Hoofdzakelijk t.h.v zeedijken en kaaien

Goedkeuring MASTERPLAN KUSTVEILIGHEID

- 10 juni 2011 – Goedkeuring door de Vlaamse Regering
- Oktober 2011 – eerste suppletie in Koksijde
- 2011 – eerste ontwerpstudies voor harde maatregelen
- Geraamde kost: ca. 300 miljoen €

MASTERPLAN
KUSTVEILIGHEID

Doel en principes

- Doel: Vlaamse kustlijn en het achterland beschermen tegen de impact van een 1000-jarige stormvloed en grootschalige overstromingen vermijden, rekening houdend met zeespiegelstijging tot minstens 2050 (30cm)
- Principes:
 - ‘Zacht als het kan, hard als het moet’ -> strandsuppleties
 - Kust die kan meegroeien met de zee
 - ‘Veerkrachtige kustlijn: ontwikkelen en versterken van het natuurlijk karakter van de kust
 - *Hold the line*: onderhoud en versterking van de huidige kustlijn
 - Integraal kustzonebeheer: stakeholdersoverleg, multifunctioneel ruimtegebruik

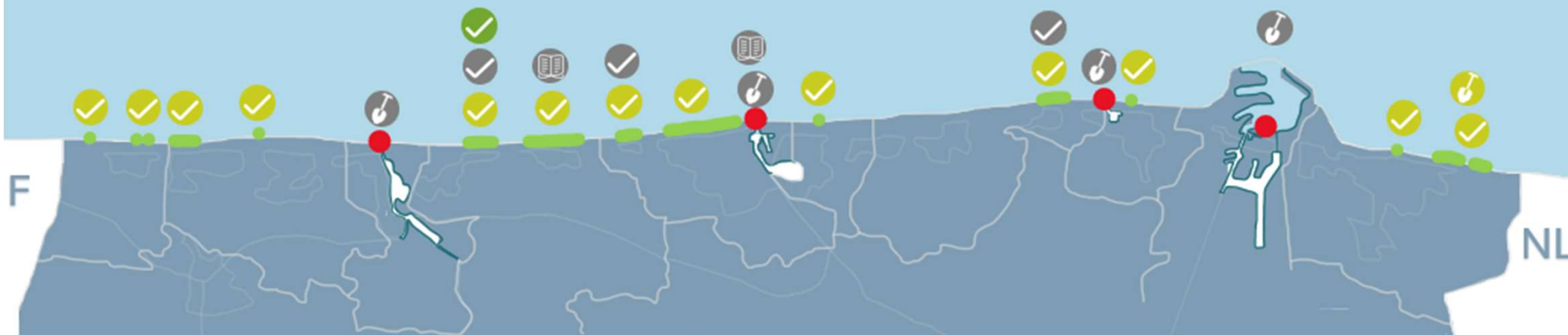
**Waar staan we
vandaag?**

Overzicht maatregelen 2011– 2026

Situatie maatregelen begin 2025

- Stormmuur / hard
- Suppletie / zacht
- Duin voor dijk
- ✓ Afgewerkt
- Studiefase
- Uitvoeringsfase

De Panne Koksijde Nieuwpoort Middelkerke Oostende Bredene De Haan Blankenberge Brugge Knokke-Heist

Vlaanderen
is maritiem

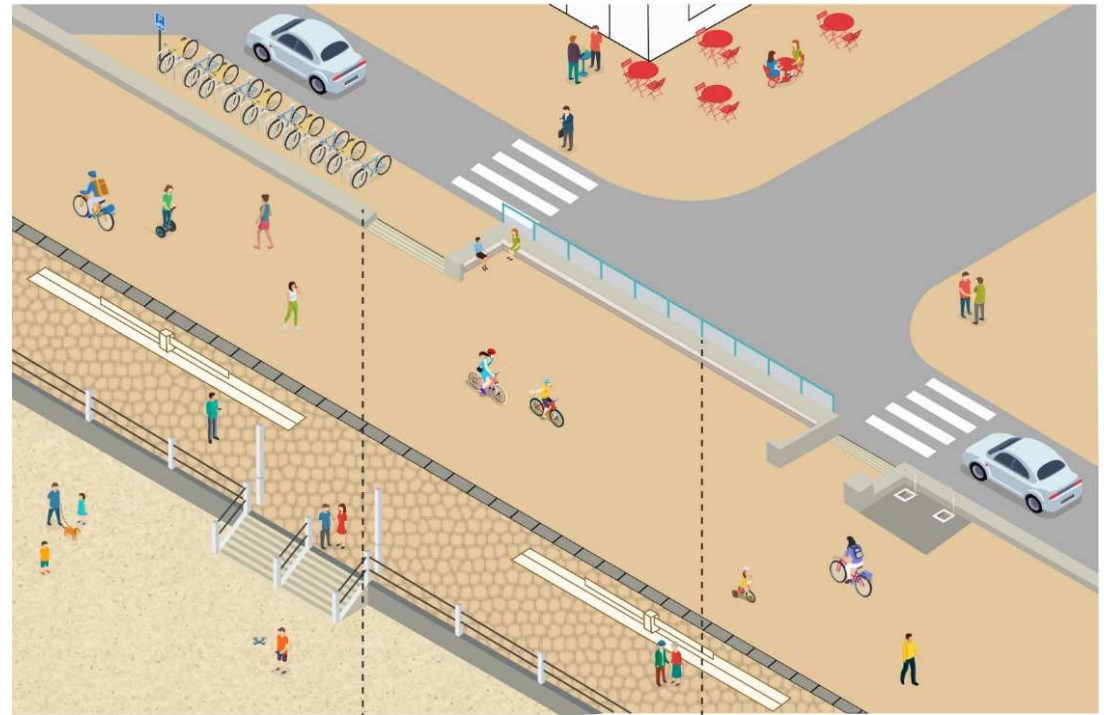
Suppleties langs volledige kust

Oostende – zeedijk: stormmuur en GDU

Oostende – Mariakerke: stormmuur

Middelkerke: duin voor dijk en golfdempende uitbouw

Waar staan we vandaag?

De Haan – Wenduine: stormmuren en GDU

Foto Paul Stocké Wenduine 2015061315

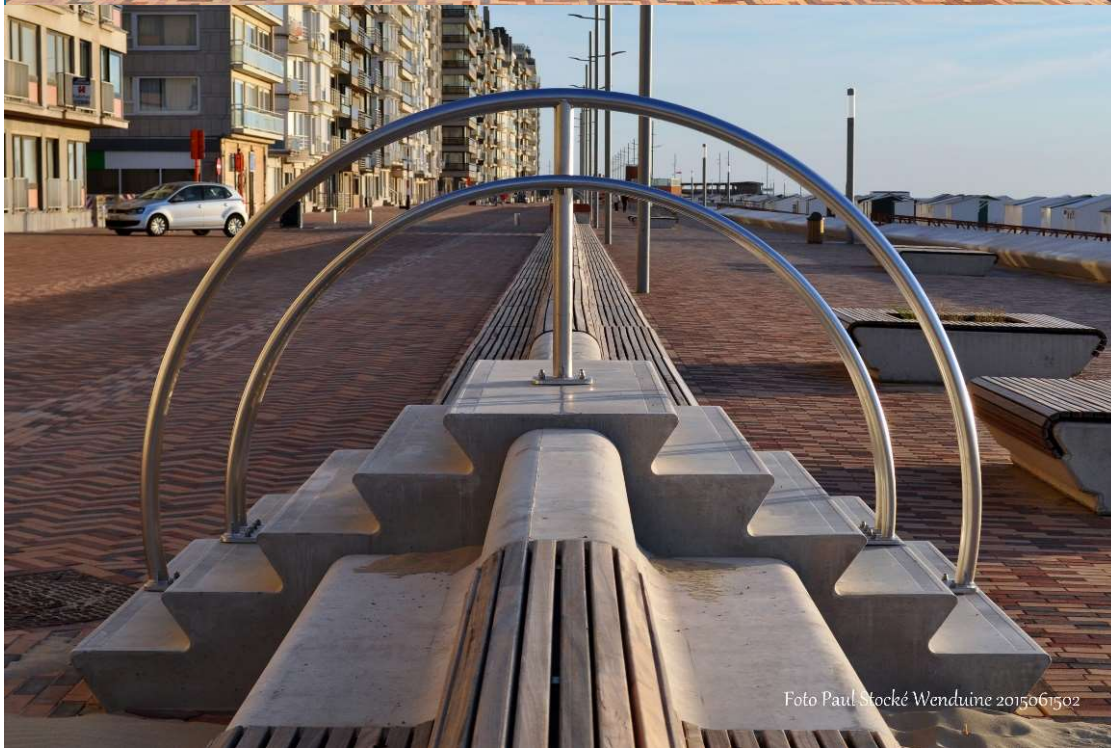

Foto Paul Stocké Wenduine 2015061502

Foto Paul Stocké Wenduine 20150616

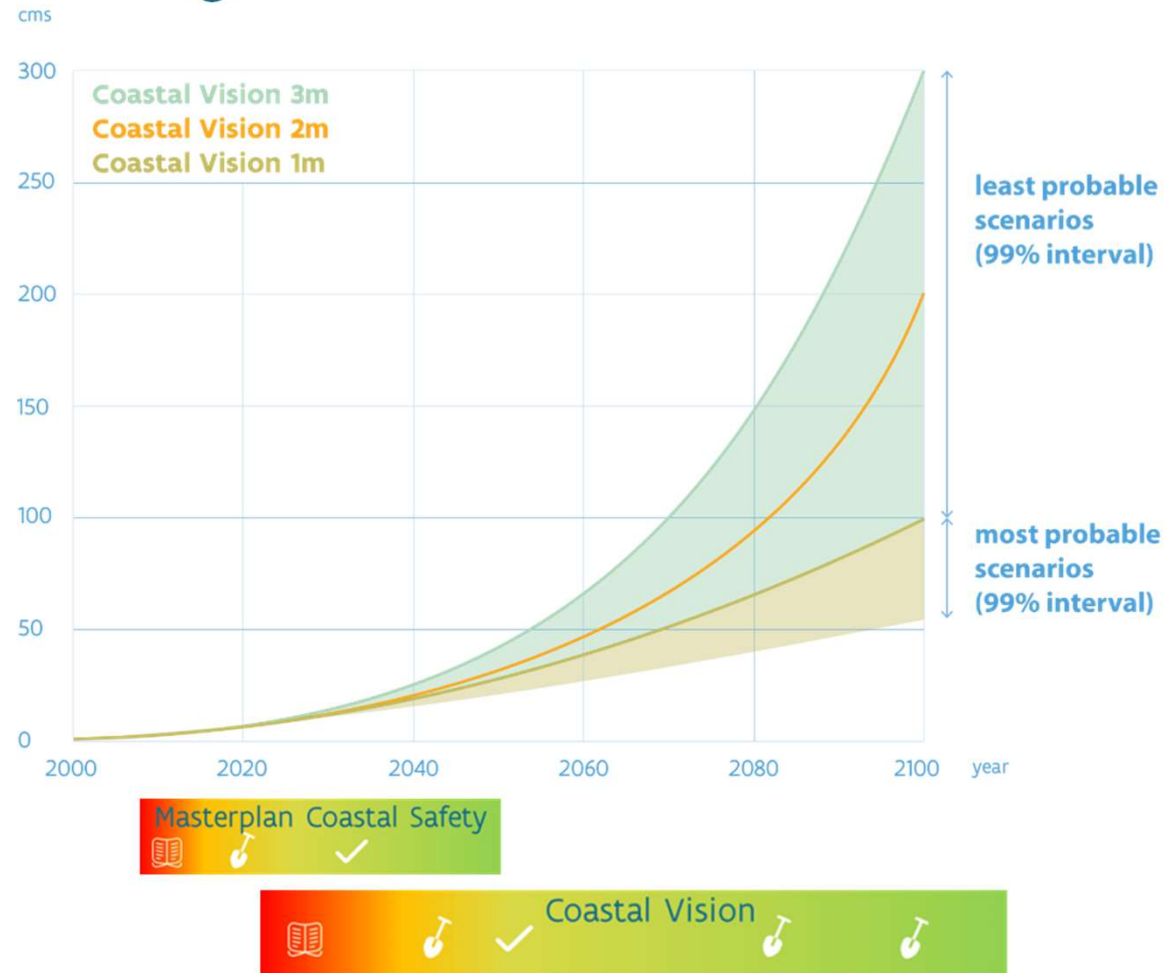
Knokke-Heist – het Zwin: nieuwe dijk

Toekomst

Kustbescherming in de toekomst

Vlaamse Overheid beoogt een adequate kustbescherming, ook ná 2050 :
project Kustvisie
(beslissing Vlaamse Overheid 2017)

Basis:

- Extreme situatie: zeespiegelstijging tot 3m
- Cocreatie via werkbanken met stakeholders

KUSTVISIE

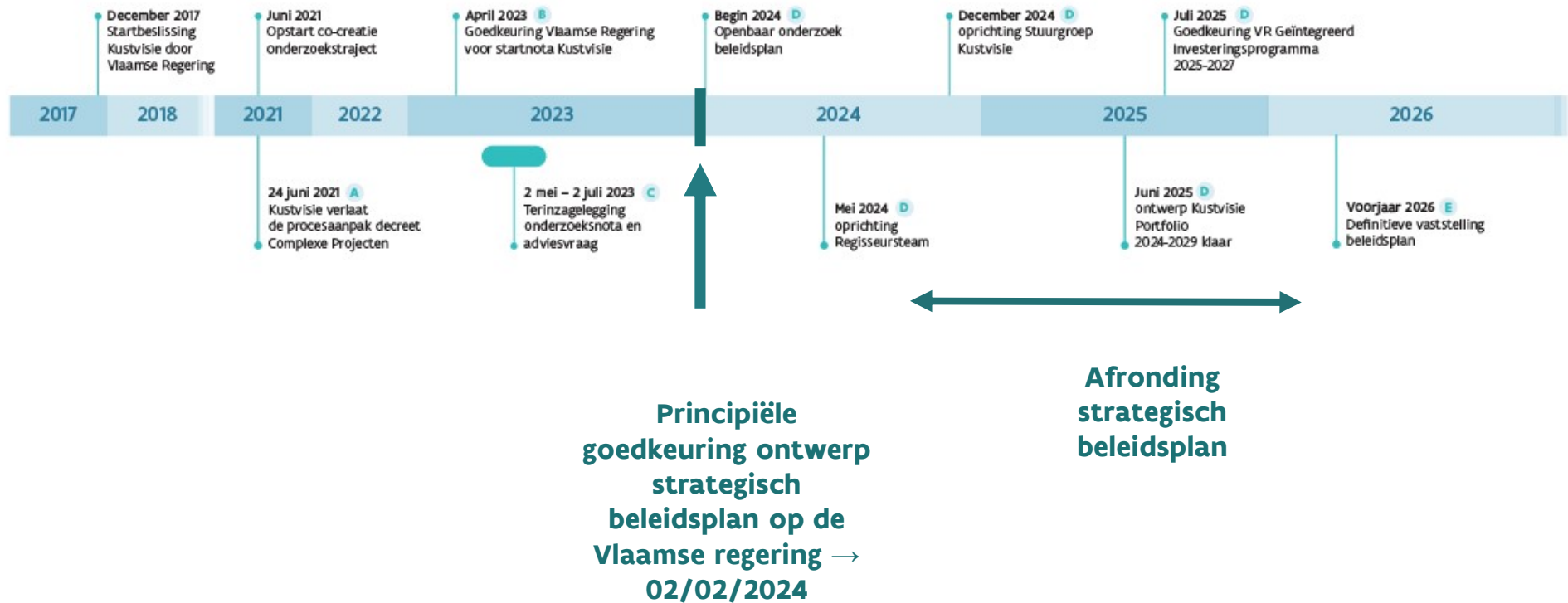
Uitgangspunten toekomstige kustveiligheid:

- Basis : ruimtereservatie kustbescherming op LT
- Adaptieve kustbescherming, roadmap maatregelen
- Geen land aan zee prijsgeven
- Ruimtelijke aansluiting op de buurlanden en riviermondingen

Ambitiekader :

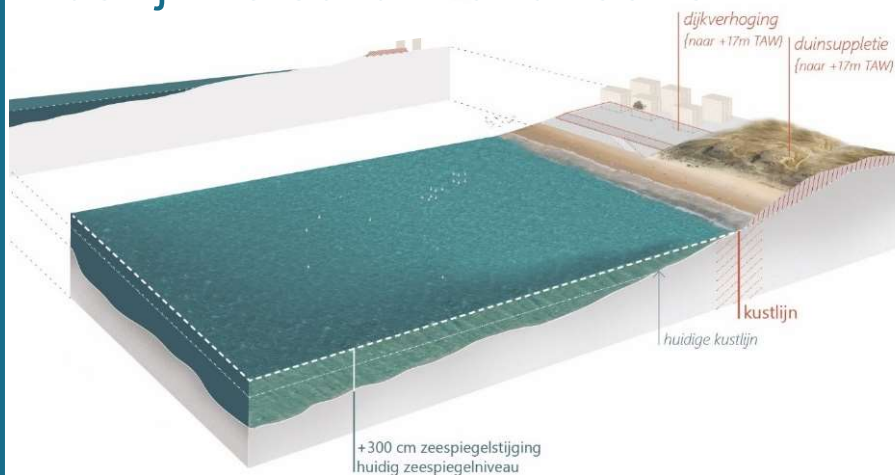
- Veilig
- Toekomstgericht
- Aantrekkelijk
- Haalbaar

Waar staan we vandaag de dag met Kustvisie?

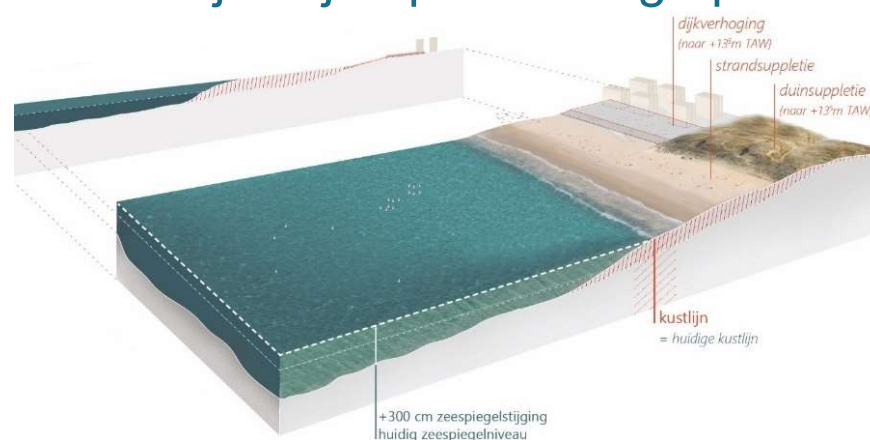

Start: 4 kustlijnen als uitgangspunt

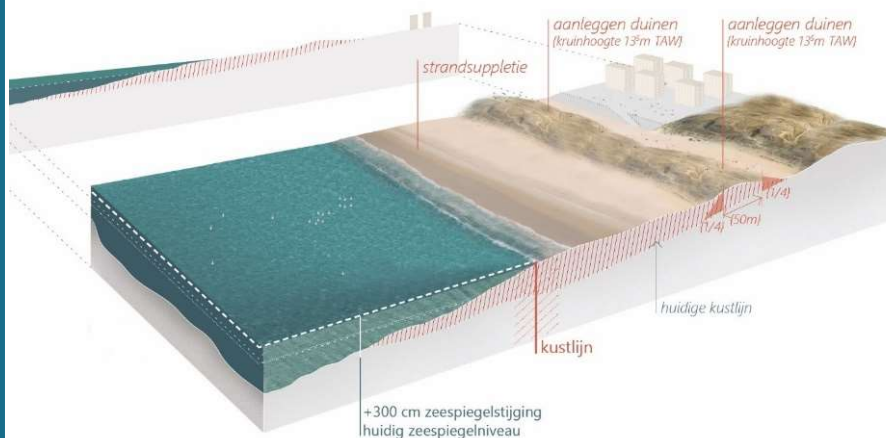
Kustlijn 1:
kustlijn verschuift landwaarts

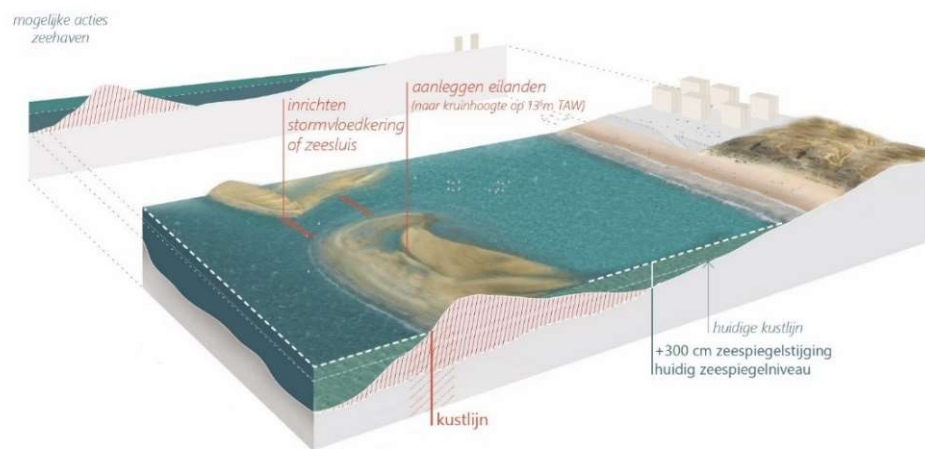
Kustlijn 2:
kustlijn blijft op de huidige positie

Kustlijn 3:
kustlijn verschuift beperkt richting zee

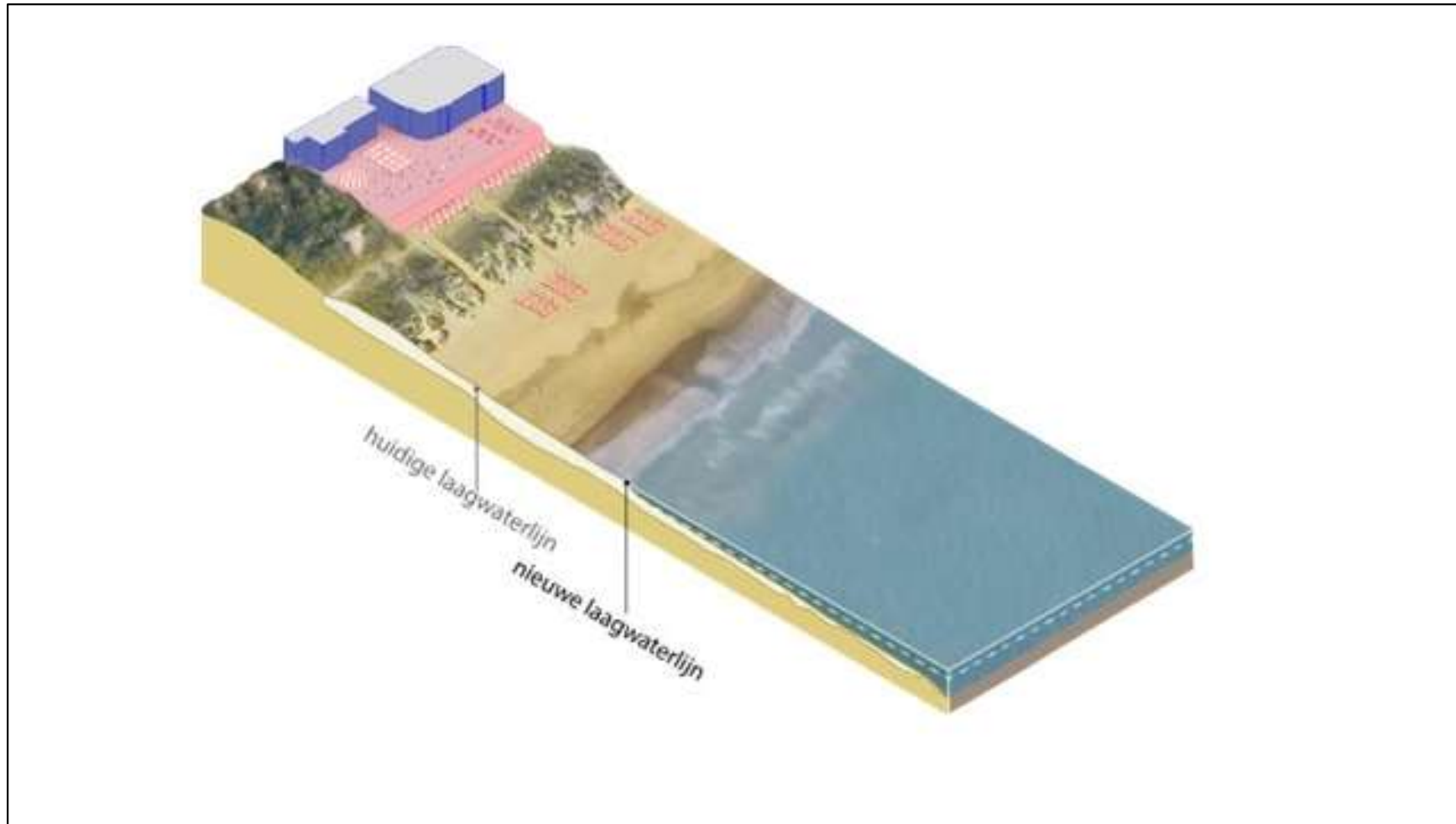

Kustlijn 4:
kustlijn verschuift richting zee

Conclusie na studie en evaluatie:

ZEEWAARTS SCENARIO

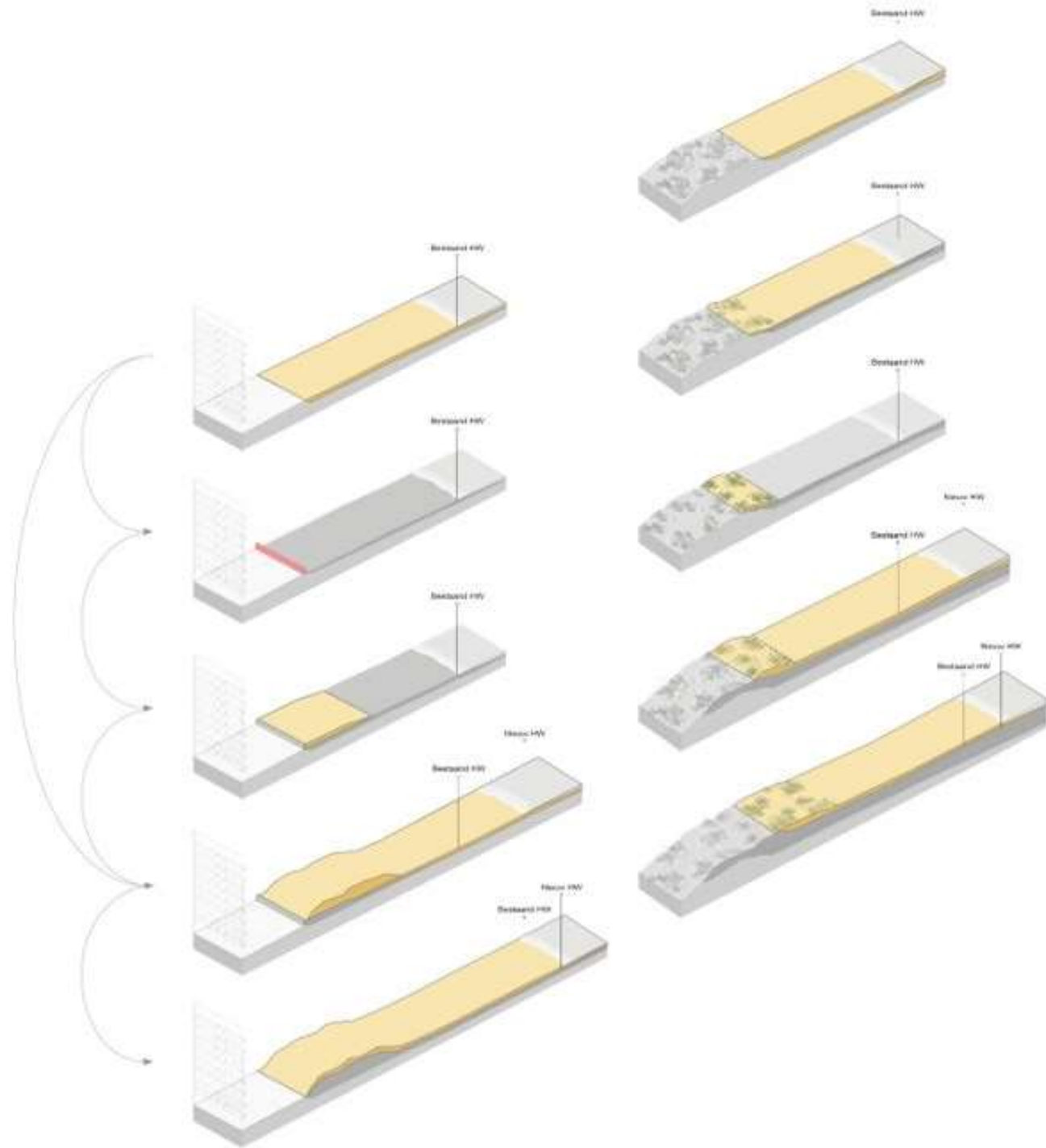

Conclusie na studie en evaluatie:

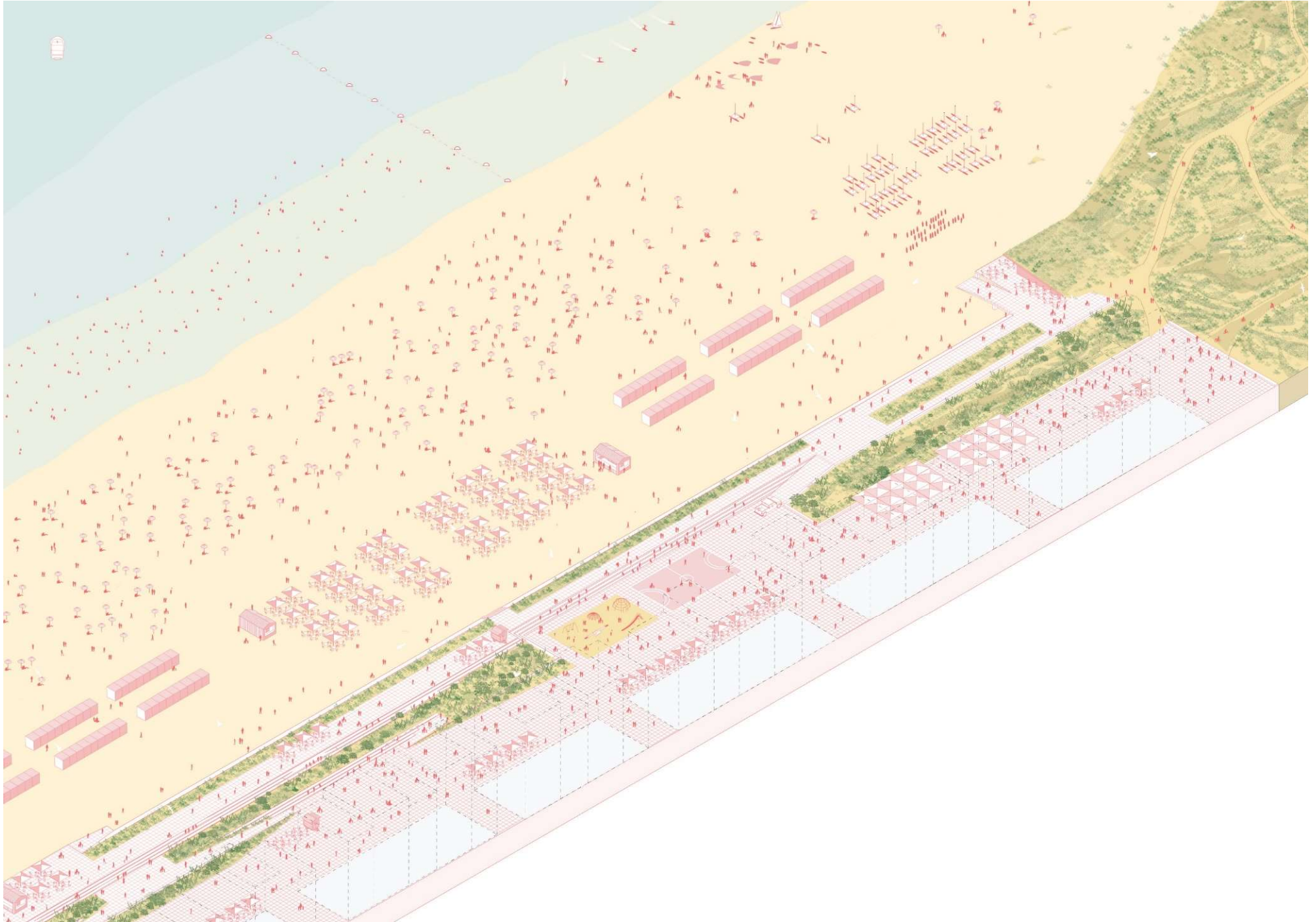
ZEEWAARTS

Stapsgewijs

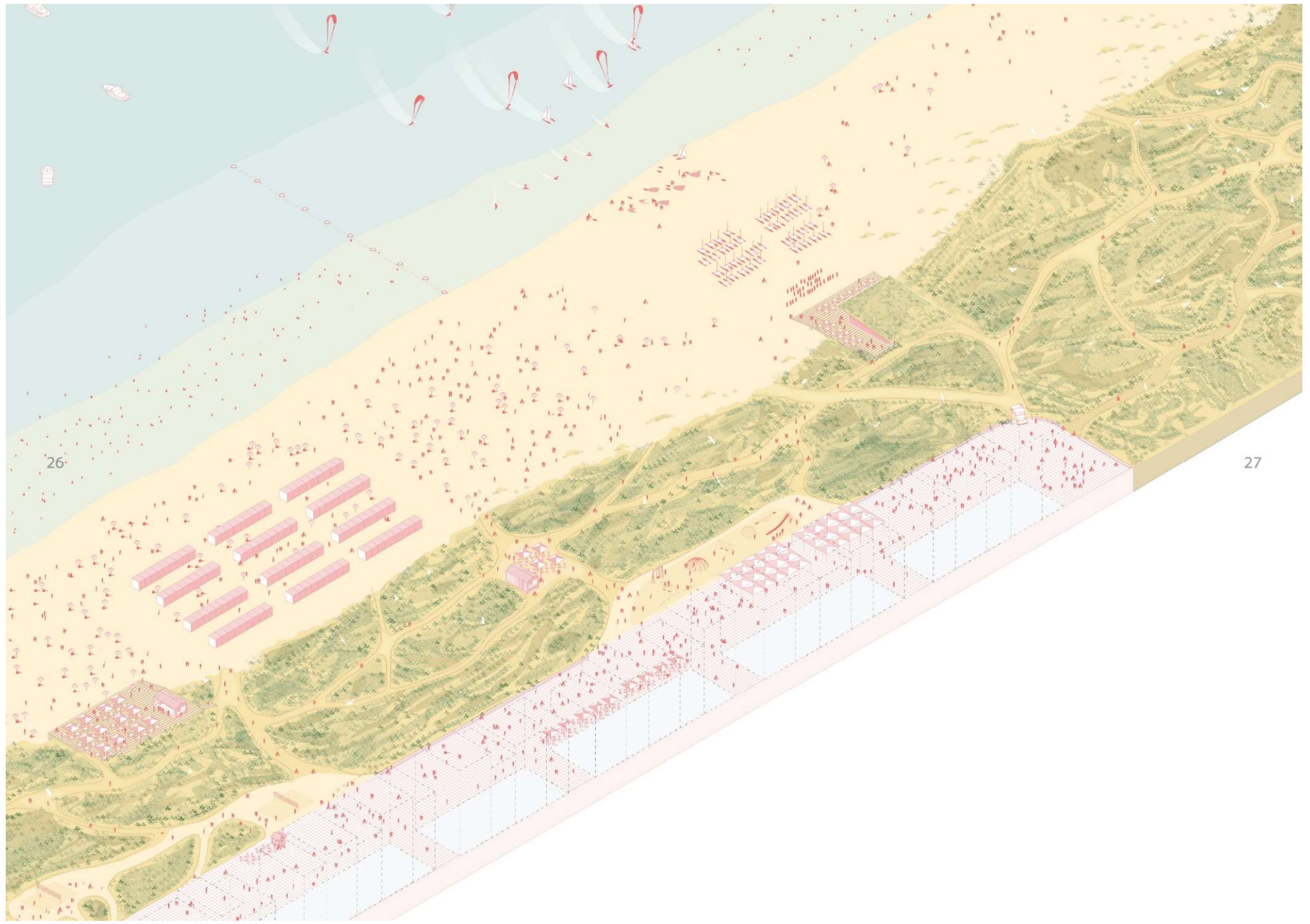
Of 1 sprong?

Mogelijkheden

Mogelijkheden

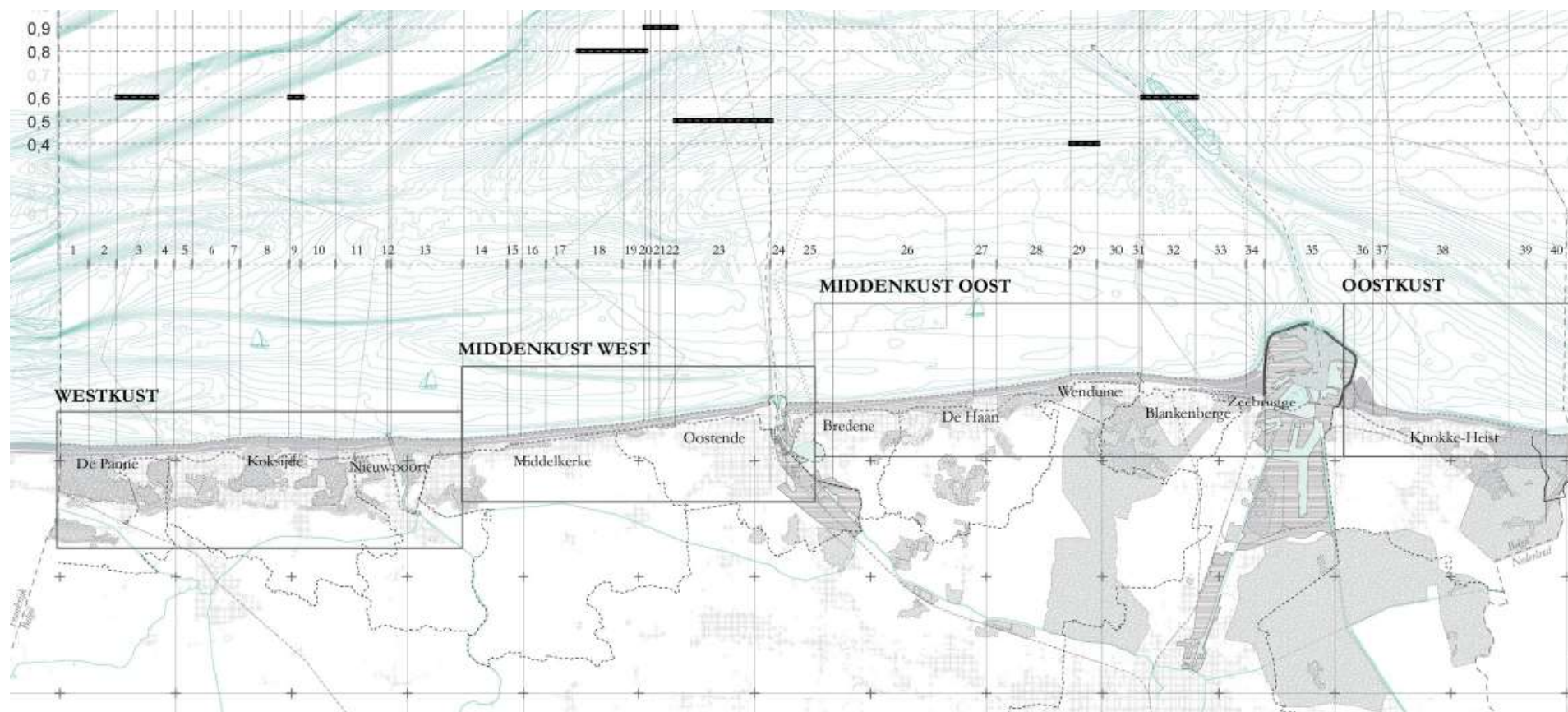

Mogelijkheden

Verwachting:

- Vanuit oogpunt “kustbescherming”
 - Komende decennia kunnen strandsuppleties volstaan + waar nodig kleine stormmuren
 - Ten laatste tussen 2050 en 2060 start werken strandzones
 - Nood aan detailplanning komende jaren

Nog extra visieontwikkeling nodig voor strandzones

- **Vanuit oogpunt “toerisme”**
 - Volgens MKBA veel toeristische baten mogelijk bij snelle sprong “zeewaarts”
 - Diverse gemeenten vragende partij voor bredere promenade
 - Nood aan [toekomstvisie voor toerisme](#)
- **Vanuit oogpunt “natuur”**
 - Vele vragen over “beheer” van stranden en duinen: nood aan “[Beheervisie](#)”
 - In kader van het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen en toekomstige natuurcompensaties: nood aan “[Natuurontwikkelingsvisie](#)”

Uitdagingen

Zandoverlast → onderzoek duin-voor-dijk

2. Zandoverlast → onderzoek duin-voor-dijk

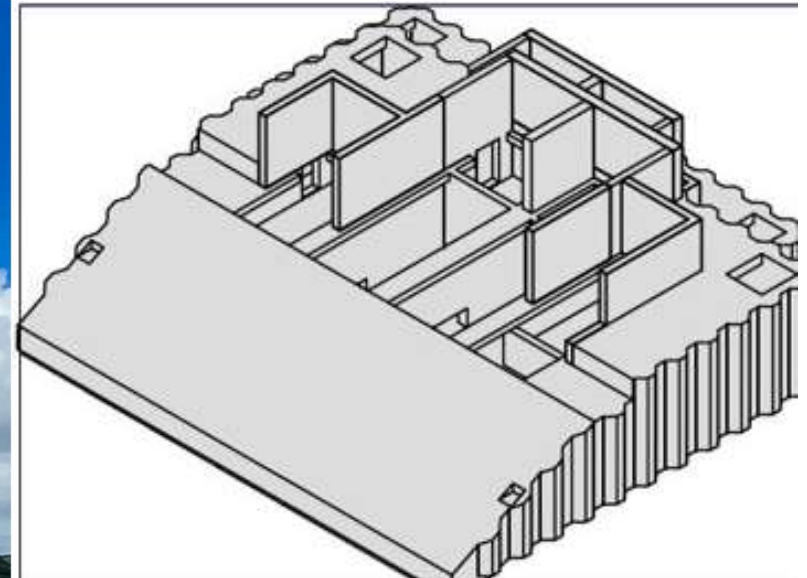

2. Zandoverlast → onderzoek duin-voor-dijk

Artificiële dijk Raversijde

- Tijdelijke (7j) testzone
- Testdijk op het strand vult nood aan verder onderzoek in :
Detail overtoppingsdebiet : metingen schaal 1/1
doel : optimaliseren/verfijnen rekenmethodes kustveiligheid
- 3 meetpalen : inzicht in golftransformatie kustnabije zone
doel : beter inzicht in effect “lange golven” op overstromingsdebiet
- Samenwerking WatLab en Academische wereld

Conclusies

Conclusies evolutie aanpak zeewering

Harde zeewering (stenen glooiingen)

→ Strandsuppleties

→ Duinaanleg

→ Duinaangroei

Positieve drivers:

- Momentum en studies Kustvisie
- Ambitie kustgemeentes na succes Westende:
De Panne – Middelkerke – Oostende – De Haan – Knokke
 - + Impuls zeedijk olv Prov WVI
- Wetenschappelijk onderzoek: UGent, KULeuven, UA, aNB, INBO, WL ...
 - + financieringsprojecten onderzoek: Coares, Dunefront, enz

www.agentschapmdk.be